

Arhivele Totalitarismului

Anul XXXII

Nr. 124-125

3-4/2024

EDITORIAL

Florin Abraham

De la „lagărul sovietic” la „Noul Occident”: 35 de ani de la căderea comunismului în Europa 5

STUDII

Antoaneta Olteanu

„Ce facem cu alimentele?” Aspecte ale crizei alimentare din U.R.S.S. în anii 1920-1960 15

Dragoș Jipa

Încercări de instituționalizare a literaturii comparate la Universitatea din București, 1936-1948 29

Cezar Măță

Iuliu Maniu, de la Carol al II-lea la Ion Antonescu. (Din textele lui Corneliu Coposu: jurnal, confesiuni, conferințe)..... 42

Camelia Dinu

Memorie istorică și cercetare recentă. Perspective asupra blocaei Leningradului 50

George Dumitrescu

Horia Hulubei: Sub presiunea a patru dictaturi. Acuzații de spionaj și colaboraționism, I 65

Sumar

Silviu B. Moldovan

Trecutul sub lupă: Istoricul Constantin Kirițescu urmărit de Securitate 81

Péter Bencsik

Emigration Policy of the East Central European State Socialist Regimes,
1945–1989 93

Adrian Pop

American perceptions of the Romanian exile circles in France at the
beginning of the 1950s 108

Erzsébet Árvay

The State Office for Church Affairs in the political work targeting
the Hungarian emigration, 1951-1969. 132

Benedetta Fabrucci

Refugees from the East! Foreigners at the Italian North-Eastern border
in the 1950s and in the 1960s..... 146

Alexandru-Murad Mironov

O profesiune liberală sub patru dictaturi. Avocatura din România între extrema
dreaptă și cea stângă 161

Beáta Katrebová Blehová

Slovak World Congress and Human Rights Agenda in the last
two decades of the Cold War..... 169

Cristina Petrescu, Dragoș Petrescu

Post-Communist Anti-Communism in Romania. Secret Police Files,
Transitional Justice and Production of Knowledge 187

DOCUMENTE

Vasile Buga, Dan Cătănuș

„Jocul de-a naționalismul”. Raportul istoricului Aleksei Șeviaikov despre
noul curs din istoriografia și politica românească a anilor 1960 208

Sumar

Dorin-Demostene Iancu, Octaviana Jianu

Revoluția Română din Decembrie 1989 în documente diplomatice italiene, II238

DICȚIONAR BIOGRAFIC

Ana-Maria Cătănuș, Ștefan Andrei (1931-2014); **Octaviana Jianu**, Nicolae Constantin (1925-?); **Flori Bălănescu**, Nicholas (Nicolae) Dima (1936 -); **Florin Șandru**, Ioan Petrăchescu (1908 – 1979?) 260

RECENZII. PREZENTĂRI. NOTE

Vasile Buga, Colaborarea din cadrul C.A.E.R. în atenția istoricilor ruși; **Carmen Stratone**, „A fi la înălțimea misiunii”. Ghizii interpreți: mediatori lingvistici, culturali și politici; **Florin-Răzvan Mihai**, Comuniștii români și Războiul Civil din Spania.....282

Biblioteca I.N.S.T.

.....295

AGENDA I.N.S.T.

Carmen Stratone, Manifestări științifice ale I.N.S.T.; **Flori Bălănescu**, Congresul Național al Istoricilor Români, 27-31 august 2024, Chișinău – Suceava; **Vasile Buga**, Din activitatea Centrului de Studii Ruse și Sovietice „Florin Constantiniu” în semestrul II al anului 2024.....306

Sumar

AU SEMNAT ÎN ACEST NUMĂR

.....316

COLEGIUL DE REDACȚIE

Florin Abraham (director I.N.S.T.), Dan Cătănuș (redactor-șef), Ana-Maria Cătănuș, Ioan Chiper, Mihai Golu, Florin-Răzvan Mihai, Alexandru-Murad Mironov, Gheorghe Onișoru, acad. Vasile Pușcaș, Ioan Scurtu, Florian Tănăsescu, acad. Victor Spinei

CONSILIUL EDITORIAL INTERNAȚIONAL

Gheorghe Cojocaru, Institutul de Istorie, Universitatea de Stat din Moldova, Chișinău (Republica Moldova); Francesco Guida, Università degli Studi Roma Tre (Italia); Irina Gridan, INALCO (L'Institut National des Langues et Civilisations Orientales), Paris (Franța); Armin Heinen, Historisches Institut Der RWTH Aachen (Germania); Constantin Iordachi, Central European University, Viena (Austria); Alexandre Kostov, Institute of Balkan Studies and Centre of Thracology, Bulgarian Academy of Science, Sofia (Bulgaria); Slavomír Michálek, Institute of History of Slovak Academy of Sciences, Bratislava (Slovacia); Aleksandr Stykalin, The Institute of Slavistics, Russian Academy of Science, Moscova (Federația Rusă)

Revista „Arhivele Totalitarismului” este indexată în bazele de date CEEOL, EBSCO, Index Copernicus.

Revistă clasificată B de către CNCS (2020).

Reproducerea integrală sau parțială a textului fără acordul I.N.S.T. este interzisă și se pedepsește conform legii. Responsabilitatea asupra conținutului materialelor publicate revine în exclusivitate autorilor. Materialele nepublicate nu se restituie.

© Institutul Național pentru Studiul Totalitarismului, 2024.

Arhivele Totalitarismului

Anul XXXII

Nr. 122-123

1-2/2024

EDITORIAL

Florin Abraham

Provocările revoluției digitale pentru arhivele istorice din România 5

STUDII

Ilie Schipor

Comuniști români în Arhivele Cominternului. Noi informații, II 14

Alina Ilinca, Liviu Marius Bejenaru

I.V. Stalin, personaj literar 36

Ionuț Iamandi

„Rumanian Booklet”. Cum a încercat BBC să își facă reclamă în România la sfârșitul celui de-al Doilea Război Mondial 69

Alexandru-Murad Mironov

Ultima lumină dinspre Orașul Luminilor. Cum s-a văzut din România ocuparea și eliberarea Parisului în cel de-al Doilea Război Mondial 89

George Dumitrescu

Orașul secret al uraniului românesc, Băița-Ștei. „Sovromquarțit”-ul și imixtiunile Securității în exploatarea primei mine de uraniu din România, 1952-1956..... 97

Sumar

Cristian Chirca

Între „dezgheț” și „perestroika”. Din viața cotidiană a scriitorilor sovietici 118

Vasile Buga

Aspecte ale evoluției vieții politice și economico-sociale din U.R.S.S. în anii 1960-1980 131

Andrei Popa

Originile spectacolelor propagandistice ale României socialiste 141

Artyom A. Ulunyan

The crucial 1974th: Ceaușescu's bet on the Third World in the Soviet diplomats' information and assessments 158

Dan Cătănuș

Sinucidere sau crimă la nivel înalt? Construcții mitologice și concluzii oficiale în cazul Chivu Stoica, 1975-1976 174

Florin Șandru

Pregătiri politico-diplomatice pentru misiunea spațială a primului cosmonaut român, Dumitru Prunariu, 1980-1981 194

Aneta Mihaylova

Haunting Images of the Past: WWII Monuments in Post-Communist Bulgaria ... 213

DOCUMENTE

Dorin-Demostene Iancu, Octaviana Jianu

Revoluția Română din Decembrie 1989 în documente diplomatice italiene, I 230

Sumar

DICȚIONAR BIOGRAFIC

Florin-Răzvan Mihai, Gabriel Bălănescu (1913-1986); **Ana-Maria Cătănuș**, Cornel Burtică (1931-2013); **Flori Bălănescu**, Victor Gomoiu (1882-1960); **Alexandru-Cristian Voicu**, Ilie Verdeț (1925-2001) 241

RECENZII. PREZENTĂRI. NOTE

Florin Abraham, Percepții și analize ale relațiilor lui Nicolae Ceaușescu cu intelectualitatea din România în perioada 1969-1987; **Flori Bălănescu**, Victor Grossman: un soldat bonom disciplinat; **Ana-Maria Cătănuș**, U.R.S.S: O istorie mai lungă de un secol; **Dan Cătănuș**, O revistă de istorie profesionistă 264

Biblioteca I.N.S.T.

.....275

AGENDA I.N.S.T.

Carmen Stratone, Manifestări științifice ale I.N.S.T.; **Vasile Buga**, Din activitatea Centrului de Studii Ruse și Sovietice „Florin Constantiniu” în semestrul I al anului 2024 277

AU SEMNAT ÎN ACEST NUMĂR

.....284

Sumar

COLEGIUL DE REDACȚIE

Florin Abraham (director I.N.S.T.), Dan Cătănuș (redactor-șef), Ana-Maria Cătănuș, Ioan Chiper, Mihai Golu, Florin-Răzvan Mihai, Alexandru-Murad Mironov, Gheorghe Onișoru, acad. Vasile Pușcaș, Ioan Scurtu, Florian Tănăsescu, acad. Victor Spinei

CONSILIUL EDITORIAL INTERNAȚIONAL

Gheorghe Cojocaru, Institutul de Istorie, Universitatea de Stat din Moldova, Chișinău (Republica Moldova); Francesco Guida, Università degli Studi Roma Tre (Italia); Irina Gridan, INALCO (L'Institut National des Langues et Civilisations Orientales), Paris (Franța); Armin Heinen, Historisches Institut Der RWTH Aachen (Germania); Constantin Iordachi, Central European University, Viena (Austria); Alexandre Kostov, Institute of Balkan Studies and Centre of Thracology, Bulgarian Academy of Science, Sofia (Bulgaria); Slavomír Michálek, Institute of History of Slovak Academy of Sciences, Bratislava (Slovacia); Aleksandr Stykalin, The Institute of Slavistics, Russian Academy of Science, Moscova (Federația Rusă)

Revista „Arhivele Totalitarismului” este indexată în bazele de date CEEOL, EBSCO, Index Copernicus.

Revistă clasificată B de către CNCS (2020).

Reproducerea integrală sau parțială a textului fără acordul I.N.S.T. este interzisă și se pedepsește conform legii. Responsabilitatea asupra conținutului materialelor publicate revine în exclusivitate autorilor. Materialele nepublicate nu se restituie.

© Institutul Național pentru Studiul Totalitarismului, 2024.